

ТЫЛ И СНАБЖЕНИЕ СОВЕТСКИХ ВООРУЖЕННЫХ СИЛ

A törzsben dolgozó tiszt

*Irtta: I. GOLUSKO vezérezredes,
a hadtudományok doktora, professzor,
a Szovjetunió Fegyveres Erői hadtáptörzsfőnöke*

Megjelent a „Тил и Снабсенйие” c. folyóirat 1979/7. számában

A csapatok szilárd, folyamatos irányításának egyik legfontosabb előfeltétele a törzs pontos, összehangolt működése. Ez szükségessé teszi külön-külön mind az egész törzs, mind az egyes tisztek magas fokú politikai és szakmai felkészültségét. A harcfelelősek megoldásában a legjobb, a legbátrabb elgondolás is realizálatlan marad a törzsben dolgozó tisztek helytelen tevékenységének következtében, avagy ha ezek a feladatok nem jutnak el időben a végrehajtókhoz.

Ismeretes, hogy történelmi aspektusában a törzsek szerepe háborúról háborúra állandóan nőtt. És ez törvényszerű is. Minél tömegmértékűbbé váltak a hadseregek, bonyolultabbá vált a harccselekmények megvívásának jellege és természete, annál inkább szorulnak a parancsnokok az ellenség, a saját csapatok állapota, a kialakult helyzet gyors és sokoldalú értékelésére, a harc és a hadművelet tervezésére, a parancsok végrehajtásának ellenőrzésére, a különböző fegyvernemek és szolgálati ágak közötti szoros együttműködés biztosítására alkalmas törzsben dolgozó tisztek segítségére. Teljesen érthető, hogy a csapatok technikai felszereltségének növekedésével a törzsek szerepe még jelentősebbé vált. Ugyanakkor azokból fokozatosan kiváltak és önállóvá lettek más szervek. E szervek tevékenységüknél, rendeltetésüknél és szakosításuknál fogva a harc-, vagy szakellátás szolgálati ágaiává lettek. Ezen szolgálati ágak közül mindegyiknek nagy a jelentősége. Jelentőségüket a csapatok által összességében megoldandó konkrét feladatok határozzák meg. Következésképpen tehát úgy a törzsekben, mint a szolgálati ágaknál dolgozó tisztek kiképzésével és nevelésével szembeni követelmények egy és ugyanazok. A legfontosabb ezen követelmények közül a marxizmus-leninizmus, a háborúra és a hadseregre vonatkozó tanítás alapjainak mélyreható ismerete, a kutatás dialektikus és materialista módszertanának ismerete.

A marxista-leninista filozófiának, mint a hadtudomány módszertanának jelentősége onnan ered, hogy a marxi-lenini filozófia által tanulmányozott legáltalánosabb viszonyok és kapcsolatok univerzális jellegűek. Azok érvényesek a hadügyben is, természetesen sajátos jelleget öltve. Ezért a háború, a hadművelet, vagy a harc egyes jelenségeinek vizsgálatakor teljes felelősséggel ki lehet jelteni, hogy

azokra vonatkoznak a tudományos filozófia által tanulmányozott objektív törvények, kapcsolatok és viszonyok.

Ezért nevezi L. I. Brezsnyev elvtárs a társadalom fejlődéstörvényeire vonatkozó marxi-lenini tanítást a mi alapvető iránytűnknek a kommunizmushoz vezető úton. Erzen forradalmi tudomány rendszeres elsajátításának, az egyes igazságok és képletek tudatos, átgondolt és nem mechanikus megtanulásának fontosságát nem lehet túlértékelni. Mert az elmélet ismerete csak akkor ér valamit, ha az átváltozik meggyőződéssé, alátámasztjuk tettekkel.

A marxi-lenini filozófia az elhatározás meghozatala során felvértezi a tisztet olyan fontos módszertani elvekkel, mint a konkrét történelmi szemlélet, az objektivitás, a sokoldalú elemzés, a helyzetértékelés. Napjainkban a hadügyben végbement műszaki-tudományos forradalommal és a szocialista vívmányok megbízható védelme biztosításának új feladataival kapcsolatban ezek az elvek még fontosabbakká váltak. Abban, ahogy a tisztek megtanulják azok alkalmazását, nagy jelentősége van az SZKP KB: „Az ideológiai, politikai nevelőmunka továbbjavításáról” c. határozatnak. Ez az okmány kihangsúlyozza azt, hogy a marxi-lenini elmélet tanulmányozását, embereinket, köztük a harcosokat is, a szovjet hazafiság, a proletár internacionalizmus, a munkához való kommunista viszonyulás a társadalmi aktivitás szellemében tudatosan kell előkészíteni.

A Nagy Honvédő Háború legnehezebb időszakában a szovjet harcosok tettekkel bizonyították mélyreható eszmei meggyőződésüket, a szocialista haza iránti feltétlen hűségüket. A törzsekben és a szolgálati ágaknál dolgozó tisztek átérzve hivatásukat becsülettel harcoltak a szovjet hazáért, nem sajnálták vérüket és életüket feláldozni az ellenség megsemmisítéséért, annak szent földünkről való kikergetéséért. Ugyanakkor jó szakmai képzettséggel rendelkeztek, alaposan ismerték a hadművészet, a csapatok hadtápbiztosításának elveit, megszervezésének módjait, sikeresen hajtották végre feladataikat, felbecsülhetetlen segítséget nyújtottak a parancsnokoknak a harcra vonatkozó megalapozott elhatározások kidolgozásában, a harctevékenységek vezetésében és azok biztosításában.

Sok epizód jut eszembe a háború éveiből. Így pl. az egyik hadművelet előkészítésekor a leningrádi fronton én, az akkori csapattiszt, az előjáró parancsnok utasítására részt vettem páncélos csapatok átcsoportosításának tervezésében. Megérkeztem a törzshöz, ahol első benyomásom az volt, hogy a tisztek nem azzal foglalkoznak, amivel kellene. Az arcvonalon a helyzet bonyolult volt. Ahelyett, hogy a csapatoknál tartózkodva közvetlenül részt vettek volna a harctevékenységek irányításában – véleményem szerint –, szükségtelen számvetéseket, grafikonokat készítettek, nagyon sok térképet rajzoltak, majd azokat átdolgozták. A tisztek telefonáltak az alakulatokhoz és ilyeneket kérdeztek: „Hol fedeztek fel új ellenséges tűzfészeket?“, „Mi újság a peremvonalban?“, „A híd hossza N pontban?“, „A patak mélysége?“, „Milyen az idő?“ Nekem úgy tűnt, hogy ezekre a kérdésekre csak a peremvonalban tartózkodó csapatoknak volt szüksége.

Azonban nagyon hamar meg kellett győződnöm az ellenkezőről. A törzsből dolgozó tapasztalt főtisztek gyakorlatilag már lejátszották a csapatok átcsoportosítását és a feltételezett harctevékenységeket az új irányban. A térképeken, grafikonokon és sok más okmányon rögzítették az ellenség helyzetét, annak tartalékait, a saját csapatok, több száz harckocsi, jármű, anyagi készletek elhelyezését, az utak állapotát.

Az adatokat szemenként gyűjtögették össze, híradóeszközökön folytatott beszélgetések segítségével, az iránytisztek csapatokhoz történő kiszállásakor, azok

feldolgozását szakemberck – hadműveleti tisztck, felderítők, politikai munkások, műszaki, technikai és más szolgálati ágak tisztjei végezték. Magától értetődően valamennyiük lelkiismeretességétől, szakképzettségétől, tapasztalatától nagyon sok minden függött. Ezzel kapcsolatban érdemes Engels F. azon szavaira emlékeztetni, amelyek szerint „a tisztck illetéktelensége sehol sem árt annyit az ügynek, mint a törzsmunkában”. Ez a megállapítás ma is igen aktuális.

A háború éveiben általában valamennyi törzsen dolgozó tiszt mindent megtett annak érdekében, hogy a lehető legjobban hajtsa végre a kapott feladatokat. Amit maga nem tudott, azt igyekezett mások segítségével tisztázni. Ha valamiben kételkedett, akkor többször is ellenőrizte a kapott adatokat és csak azt követően jelentette azokat az előljárónak.

A parancsnok sokoldalúan értékelte ezt a munkát, összehasonlította más adatokkal és javaslatokkal, jóváhagyta azokat, avagy visszaadta kiegészítésre, pontosításra. Ez felelősségteljes pillanat volt, mivel a javaslatok jóváhagyása tulajdonképpen egyenlő volt a harcra, hadműveletre vonatkozó elhatározás meghozatalával.

A törzsen azonban a munka nem lett kevesebb az elhatározás meghozatalát követően sem. A gyakorlatban való megvalósítás érdekében a törzsen és a különböző szolgálati ágaknál dolgozó tisztck újból leültek a híradóeszközök mellé, eljuttatták a parancsnok elhatározását a végrehajtókig, kiszálltak az alakulatokhoz, ellenőrizték a fegyverzet, a technika készenlétét, segítettek a személyi állománynak a harc feladat tisztázásában, részt vettek a terep szemrevételezésében, az együttműködés megszervezésében, a foglalkozások levezetésében.

Az elmúlt háború tapasztalata bizonyította, hogy a törzsen dolgozó tisztcknek, függetlenül szakmájuktól és a megoldandó feladatoktól, fontos volt az, hogy a helyszínen gondoskodjanak a harcosok életkörülményeiről, élelmezéséről, felszereléséről, melegedéséről, egészségügyi biztosításáról. Ismeretes, hogy a harcosokról való gondoskodás gyökerei a messze múltba nyúlnak vissza. A legjobb orosz és szovjet hadvezérek, parancsnokok, törzsen dolgozó tisztck mindig figyelmesen gondoskodtak a csapatok anyagi- és szociális ellátásáról. Ez volt egyik legfontosabb előfeltétele a harci és erkölcsi szellem magasabb szinten tartásának. Ezzel kapcsolatban feltétlenül hivatkozni kell L. I. Brezsnyev elvtárs „A szűzföld” c. könyvére, amelyben különösen kihangsúlyozza, hogy az emberek élet- és anyagi körülményeiről való gondoskodás hatalmas politikai feladat.

Vége lett a háborúnak, beköszöntött a béke. Talán a törzsek munkája egyszerűbbé lett? Nem, nem lett egyszerűbb, még bonyolultabb lett. A csapatokhoz nagy mennyiségben érkező bonyolult fegyverfajták, technika, azok alkalmazásának és biztosításának új módjait igényli. Napjainkban a törzsen dolgozó tisztck számára az a fontos, hogy a gyakorlatok előkészítésekor hozzáértően modellezzék a harci körülményeket megközelítő helyzetet, vizsgálva azt, amelyben a gyakorló legjobban megszerezheti a szakmájához szükséges ismereteket. A hadtáptörzsen és szolgálati ágakban dolgozó tisztck szempontjából azonban ez a feladat még bonyolultabbá válik, mivel ezt a modellt először hadműveleti-harcászati aspektusban, majd minden részleteiben az egész hadtápbiztosítás különösen anyagi, technikai, közlekedési, egészségügyi stb. vonatkozásban kell kidolgozni.

Egy parancsnoki és törzsvetelési terepgyakorlat kidolgozásához és terepen való levezetéséhez pl. különböző térképeket, terveket, számvetéseket kell előkészíteni. Ahhoz azonban, hogy a gyakorlat elérhesse célját, először a törzsen dolgozó tisztcknek bele kell élniök magukat a helyzetbe; gondolatban „le kell játszaniök” valamennyi mozzanatot, saját magukat állítva az alárendeltek helyére. Csak ilyen-

formán lehet a kitűzött célt elérni. Minőségileg készíti pl. a gyakorlatok terveit és más okmányokat V. Manajenkov ezredes. Ő maga és irányítása alatt a többi tisztek arra törekedtek, hogy a módszertani kidolgozások minél teljesebben felöleljék a tanulmányozandó tárgykört, bonyolult helyzeteket alakítanak ki a hadtápszakemberek számára, állhatatosan törekednek a megszabott feladatok hatékony megoldására.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy gyakorlatokat, foglalkozásokat a csapatoknál egész éven át tartanak, akkor világossá válik milyen hatalmas munka járul a törzsben dolgozó tisztekre a tervező okmányok elkészítésével kapcsolatosan. Azonkívül: ellentétben másokkal szemben, a hadtáptiszteknek foglalkozni kell a csapatok tényleges ellátásával békében is. Ez magától értetődik, hogy így van. Függetlenül attól, hogy milyen terjedelemben és ütemben folyik a harc- és a politikai kiképzés, a harcosokat időben el kell látni élelemmel, lábbelivel, ruházattal, továbbá mindennel, ami az élethez és a kiképzéshez szükséges. Ebben a vonatkozásban a hadtáptörzseknek és szolgálati ágaknak fontos szervezői szerep jut osztályrészül.

A fegyverzet, a technika fejlesztésének, a harcmódnak és -biztosításnak korszerű viszonyai között mindez alapos hadművelleti, harcászati és szakmai ismereteket igényel a hadtáptörzsektől és szolgálati ágaktól. Ez pedig rányomja bélyegét a tisztek, mindenekelőtt tiszti iskolákon történő kiképzésének jellegére, amelyeknek főiskolákká való átszervezése lehetővé teszi valamennyi szaktiszt szakkiképzési színvonalának további növelését.

Megváltoztak a tisztek parancsnoki kiképzésének formái és tartalma, a szakmai és a funkcionális kötelmek általuk való elsajátításának módjai. Érdekes, hogy amikor konkrétan a törzsben dolgozó tisztek kiképzéséről esik szó, akkor gyakran szóba kerül a tisztek alkalmassága, vagyis az, hogy egyes tiszteknek nincsen hajlama a törzsmunkára, másoknál kidomborodik a parancsnoki készség. Ezzel a véleményemmel nem tudok teljesen egyetérteni, mivel valamennyi parancsnoknak ismernie kell a törzsszolgálatot és minden törzsben dolgozó tisztnek rendelkeznie kell parancsnoki készséggel. Más szóval mondva, ahhoz, hogy valaki magasan kvalifikált tisztté váljon, dolgoznia kell mind parancsnoki, mind törzs-beosztásokban, rendelkeznie kell mind a két készséggel. És magától értetődően nem szabad figyelmen kívül hagyni úgy a tiszt tapasztalatát, mint annak egyéni képességeitől függő személyes tulajdonságait sem.

Itt az a legfontosabb, hogy az ember konkrét munkahelyen tudja alkalmazni ismereteit és képességeit. Gyakran előfordul, hogy a tiszt elméleti felkészültsége igen jó, de nem rendelkezik megfelelő gyakorlati tapasztalattal. Ez leggyakrabban a tiszti iskolát végzett, fiatal tisztekre jellemző. Az előljáró parancsnok köteles őket segíteni személyes tapasztalatával, hasznos tanácsokkal, beosztani azokat a tapasztalattal rendelkező tisztek mellé és bátrabban megbízni önálló feladatok megoldásával.

Előfordul az is, hogy a törzsbe beosztott tiszt jó elméleti és gyakorlati, de még nem megfelelő törzsmunka tapasztalattal rendelkezik. Ezért aztán nem mindig sikerül minden. Az ilyen beosztott számára igen fontos, hogy gyorsan tanulmányozza a törzs tevékenységének sajátosságát, rendjét és feltételeit, aminek az az alapja, hogy a feladatokat a tiszt személyesen hajtsa végre, tudjon dolgozni kollektívában, értsen a vezetési, biztosító alegységek irányításához. Ezért tulajdonságai és képességei alapján lehet megállapítani azt, hogy a tiszt hogyan hajtja végre a feladatokat, milyen felelősséggel viszonyul kötelmeihez a törzsben, illetve

a szolgálati ágban dolgozó tiszt. Mindezek nem mindenkinél egyformák, a tulajdonságok és képességek objektív és szubjektív jelleggel bírnak.

A tiszt személyes tulajdonságainak objektív jellegét az határozza meg, hogy a törzsben, az adott kollektívában milyen lehetőségekkel rendelkezik a konkrét munkához és a parancsnokok irányítása alatt hogyan tudja kibontakoztatni, fejleszteni és tökéletesíteni képességeit. Ez különösen fontos, mivel a katonai ismeretek, az általános műveltség színvonalának állandó növelése, a tisztek személyes tulajdonságainak tökéletesítése hozzájárul a törzs, a szolgálati ág egész kollektívájának eredményes tevékenységéhez.

A szubjektív jelleg a tiszt meghatározott hajlamaiban, észjárásában, egy meghatározott munka hozzáértő és minőségi végrehajtásában jut kifejezésre. Például a kiváló analitikai gondolkodású tiszt gyorsan fel tudja fogni a helyzetet, meg-alapozott következtetéseket és javaslatokat tud tenni, állhatatosan megvalósítja az életben mind a saját, mind az előljáró parancsnokok döntéseit, állhatatosan viseli a nehézségeket, pártszerűen reagál az észrevételekre, alkotóan, kezdeményezéssel hajtja végre a feladatokat. Magától érteődő, hogy az ember nem születik mindezekkel a tulajdonságokkal, azokat ki kell alakítani.

Ezért az az előljáró parancsnok feladata, hogy állandóan tanulmányozza minden alárendelt tulajdonságait, helyesen értékelje és ésszerűen használja fel azokat az ügy érdekében. Más szóval a parancsnokoknak arra kell törekedni, hogy a tisztek pozitív, szubjektív jellegű tulajdonságai a munka során átváltozzanak objektívekké. A törzsmunka kollektív munka, annak sikere csak közös erőfeszítés útján biztosítható.

Sajnos megtörténik az is, hogy a törzsben dolgozó tiszt munkájában rendszerint az egyes személyek egyéni tulajdonságait veszik figyelembe. Vannak esetek, amikor ez eredményes is, de rendszerint csak rövid időre. Végző soron azonban az ilyen törzs kollektívája nem fejlődik, és nem éri el a közös célt a feladatok megoldásában. Ellenkezőleg, olyan helyzetet teremt, hogy egyes tisztek nagy buzgóságot tanúsítanak a kapott feladatok végrehajtása során, hogy bebizonyítsák egyéniségüket, gyakran a végeredmény rovására is. Ezzel rendszerint megteremtődik a reális talaja annak, hogy elterjedjen az elbizakodottság, a kollektíva lebecsülése. Az ilyen tiszteket idejében a helyes útra kell téríteni, segíteni kell őket abban, hogy megszabaduljanak ettől a fogyatékoságtól.

Eszembe jut egy eset. Az egyik törzsben dolgozó tiszt nem tanúsított aktivitást és nem nyújtotta képességeit a munka során, így előljárója nem is bízta őt meg önálló feladatokkal. Ezért töltött be ez a személy másodrangú szerepet, nem maradt lehetősége a szakképzettségének növelésére, nem tanulta meg a bonyolultabb feladatok végrehajtását, jöllehet más bánásmód esetén mindez biztosítható lett volna. Ezzel kapcsolatosan szeretném kihangsúlyozni az egész törzs munkája ésszerű megszervezésének fontosságát és a törzs pártszervezetének szerepét, amit úgy kell folytatni, hogy kivétel nélkül mindegyik tiszt fejlessze képességeit, tökéletesítse ismereteit, egyenértékű résztvevője legyen a kollektíva tevékenységének. Minden elismerést megérdemelnek azok a tisztek, akik aktívan segítik az egész kollektívát, a lehető legjobban oldják meg feladataikat, átadják egész tudásukat és képességeiket. Véleményünk szerint ebben jut kifejezésre a dolgozó felelősség-érzete, az elvtársai és a kollektíva iránti tisztelete.

Saját tapasztalatomból tudom, hogy a munkatársakkal nyíltnak, őszintének kell lenni, mindig készségesen segíteni kell azokat. Amikor egyes tisztek igye-

keznek elkendőzni saját kollégáik hibáit, akkor figyelmeztetni kell azokat az ilyen irányú tevékenységüknek helytelenségére, mert az ilyen és hasonló „ál-elvtársiaság” csak kárt okoz. Nem véletlen az a szólás-mondás, hogy „nem az a barát, aki elhallgatja a hibákat, hanem az, aki nyíltan, igazat beszél”.

A törzsmunkában hatalmas szerepet játszik a tisztek kezdeményező és alkotó készsége. Az ezzel kapcsolatos képességeikről könnyen meg lehet győződni a megfeszített szolgálati tevékenység során. Meg szeretném azonban jegyezni, hogy a tisztek közül a valamilyen kérdésekben kezdeményezően tevékenykedő és a parancsnokság jóváhagyását élvező egyes tisztek az életben nem minden esetben tudnak és akarnak segíteni a kollektívának. Előfordul olyan eset is, hogy a javaslatot adó tiszt semmit sem tesz annak megvalósítása érdekében, hagyja, hogy azt mások realizálják. Ez mindkét esetben azért történhet meg, mivel a tiszt nem gondolja végig javaslatát, avagy nem érez kellő támogatást javaslatának gyakorlati megvalósításához. A parancsnok (előljáró) tudjon erről, idejében értékelje az adott javaslatot és a kollektíván, a pártszervezetben keresztül személyesen segítse elő annak gyakorlati megvalósítását, az alárendeltek kezdeményezőképességének fejlesztését.

Nagyon sok függ magának a parancsnoknak (előljárónak) a munkastílusától továbbá attól, hogy példamutatóan tudja sokoldalúan elemezni és értékelni az eseményeket, magas fokú jártasságát. A vezetés művészetét a szovjet tisztek Vlagyimir Iljics Lenintől tanulják, mivel a lenini munkastílus egyesíti magában a magas fokú eszmeiséget és az elvhűséget, a szó és a tett egységét, a kommunista ügybuzgóságot, az új iránti vonzalmat, a kérdések alkotó és tudományos megközelítését, a tömegek tapasztalatára és kezdeményezőképességére való támaszkodást.

És ez érthető is. A korszerű harc, a csapatok vezetése összefüggésben áll a rendeltetésüket illetően legkülönbözőbb és igen bonyolult rendszerfajták és technika komplex, rendszerben való felhasználásának és alkalmazásának szükségességével. Ezért harctevékenység során a siker függ a tisztek képességeitől, azok felkészültségétől és az egész kollektíva összeszokottságától. A törzs magas fokú munkabíró képessége lehetővé teszi a terjedelmes, köztük a csapatok hadtápbiztosításával kapcsolatos feladatok gyors megoldását.

Ahhoz, hogy állandóan növelhessük a törzsek harci és gyakorlati potenciálját, el kell sajátítani a feladatok megoldásának tudományos megközelítését. A tisztek tudományos gondolkodásának módja más és más. Egyik esetben az inkább operatív, második esetben matematikai, harmadikban főleg gyakorlati, a negyedikben pedig kutató jellegű lesz. Itt nem szabad összekeverni a tudományos hajlamokat a hivatással, a szenvedéllyel (lelkesedéssel). Gyakran mondogatják, hogy ez a tiszt a „csontja velejéig” gépkocsizó, vagy tegyük fel repülő, tengerész, egészségügyi stb. Ez tulajdonképpen az a hivatás, az a hajlam, ami ugyancsak lehetővé teszi azt, hogy a tudományos alkotó módszereket felhasználják a szakma alapos elsajátításához. Adott esetben azonban ezek nem alapvető, hanem csak „másodrangú” kérdések.

A parancsnok, az előljáró számára nagyon fontos annak megállapítása, van-e hajlama a tisztnek a tudományos tevékenységre. Általában ezek a személyek – bár a megismerés egy bizonyos területének szakavatott ismerői – ugyanakkor széles körű, alkotó jellegű nézeteket vallanak a hadügyben végbemenő folyamatokkal kapcsolatosan. Annak fontos kritériumától, hogy alkalmas-e egy tiszt a tudományos tevékenységre az foga szolgálni, hogyan tudja az illető általánosítani a tapasztalatokat, mélyrehatóan elemezni azokat, megtalálni a hadtápmunkának az erős és gyenge oldalait.

Nem kevésbé fontos annak a megállapítása sem, milyen mértékben felelnek meg a tiszt tudományos ismeretei a különböző fegyvernemekkel és szolgálati ágakkal kapcsolatos elmélet és gyakorlat fejlődési színvonalának. Mindenki előtt világos, hogy a rohamos tudományos-technikai fejlődés korában a maradi gondolkodás megengedhetetlen. Minél gyorsabb az anyagi eszközök, a fegyveres harc eszközeinek fejlődése, annál gyorsabban kell lerakni az alkalmazásával kapcsolatos elmélet és gyakorlat alapjait.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni a kornak olyan fontos követelményét sem, mint a tudományos kutatás perspektivitása. Gyakran előfordul, hogy egy tiszt, egy szakember, sőt egyes kollektívák kitartóan dolgoznak egy problémán, amely gyakorlatilag elvesztette jelentőségét, már a kidolgozás folyamán, avagy nagyon rövid idő alatt. Ez azt bizonyítja, hogy a probléma megoldása nem áll a megfelelő tudományos színvonalon és a végrehajtók úgy próbálják megtalálni a ma valóságát, hogy nem tekintenek a holnapba. A kor pedig megköveteli, hogy minden esetben, bármilyen gyakorlati, de különösen tudományos tevékenység során számoljunk a perspektívával, a jövővel.

Ismeretes, hogy az utóbbi években a tan- és kutatóintézetekben, továbbá a törzseknél és a szolgálati ágaknál foglalkoznak a tudományos előrejelzéssel, ami szükségessé teszi egyes tisztek látókörének állandó bővítését, hogy azoknak munkája valóban tudományos legyen, hogy az hozzájáruljon a harcmegegyítés és annak sokoldalú biztosítása, illetve gyakorlatának továbbfejlesztéséhez.

Egy néhány szót azon törzsben dolgozó és szaktisztok parancsnoki tevékenységéről és csapatgyakorlatáról, akik hosszabb ideig „fejlődnek”. Az alkalmas törzsmunkásokat a parancsnokok és az előjárók gyakran „nem engedik el” a csapatokhoz. Egy meghatározott ideig azok megfelelnek a parancsnokoknak, később azonban visszaüt a bumeráng.

A parancsnokok, a pártszervezetek kötelessége idejében megállapítani a tiszt munkájának és szakmai fejlődésének irányát. A legfontosabb annak elérése, hogy az részletesen ismerje a csapatok életét, állandóan érdeklődjön az ügyek állása iránt, mert csak ebben az esetben tud kiszállás alkalmával igazán segítséget nyújtani a csapatoknak a harc- és politikai kiképzés, a hadtápbiztosítás megszervezésében.

Ismeretes, hogy a csapattisztek mindig milyen komolyan viselkednek az előjáró törzsektől kiszállt ellenőrökkel szemben, igyekeznek minél jobban végrehajtani az általuk adott feladatokat, figyelmesen meghallgatják azok észrevételeit, javaslatait és tanácsikat. Ezért rendelkezzen a törzsben dolgozó tiszt széles látókörrrel, alaposan értsen a szakmai kérdésekhez, legyen tájékozott szakmájával kapcsolatosan, a kiszállások előtt gondosan készüljön fel, jól ismerje a szabályzatokat, utasításokat, a fontosabb parancsokat és megérkezve a helyszínre körültekintően ismerkedjen meg az ügyek állásával az alakulatnál, hogy mindenben tárgyilagosan tudjon dönteni és hathatós, konkrét segítséget tudjon nyújtani. Pontosan ilyen munkastílus jellemző I. Ivanov, P. Mikov, I. Harin, J. Kamisanov, I. Kadackij, M. Mityin és sok más hadtáptörzsekben dolgozó tisztre.

Minden törzsben dolgozó tiszt legfontosabb tulajdonsága legyen a magas fokú fegyelméletesség, a katonás magatartás, és a céltudatosság. Természetesen itt meghatározott szerepet játszanak a törzsek tervei is, amelyekből sajnos még sokat készítenek. Nagyon gyakran az egyes tervek megismétlik a más terveket. Ez úgy fordulhat elő, hogy a tervezés nem minden esetben számol az elérendő végeredményekkel. Sok esetben ebben a törzsek a hibásak, mivel ők az első kidolgozók

és attól, miként értelmezik a végrehajtók a parancsnokság által megszabott célokat és feladatokat, hogyan szervezik meg azok végrehajtását, nagymértékben függ az elkészített terv megvalósíthatósága. Magától értetődően a terv munka közben pontosítható. A legfontosabb azonban annak az elérése, hogy a terv feleljen meg az ügyek reális állásának, annak végrehajtása szigorúan a megszabott időben történjen, ami a törzsmunka tudományos megszervezésével érhető el.

A munka tudományos megszervezéséről szólva szeretnék hivatkozni a „munka tudományos megszervezése”-vel kapcsolatos emlékeztetőre, ami különösen korszerű viszonyok között fontos a törzsben dolgozó tisztek részére. Ahogy az ismeretes, ez az emlékeztető az alábbi javaslatokat tartalmazza: a tiszt legyen mindig aktív, öntevékeny, energikus, dolgozzon munkaterv alapján, ossza be munkáját minden napra, pontosan hajtsa végre funkcionális kötelmeit, dolgozzon „meghatározott helyet mindenki részére és mindenkit a saját helyére” elv alapján. Az emlékeztető különösen kihangsúlyozza, hogy az idő anyagi érték, ezért mindig gondolni kell arra, hogy a saját és a munkaidővel való takarékoskodás az egész kollektíva eredményeinek hatásos forrása. Munka közben sohase idegeskedjünk, legyünk végtelenül türelmesek. Tudni kell azt, hogy minden feladat szolgálatkészséget, figyelmet és kezdeményezést igényel. Munka során a tényekből, a tevékenység elemzéséből kell kiindulni, kritikusan kell értékelni a körülményeket, az időt, a helyzetet, mindig arra kell törekedni, hogy világosan lássuk a célt, a feladatot, a perspektívát, a racionális magot, egyszóval saját munkánk hatékonyságát. Legyünk rövidek. A munkahelyen ne legyen semmi felesleges. Ha nehézségekkel találjuk magunkat szemben, legyünk energikusak és kitartóak, törekedjünk győzelemre. Ne féljünk a kísérletezéstől. Tanúsítsunk figyelmet mások véleményével szemben, még ha az nem is helyes. Tudjunk beszélni, társalogni, másokat meghallgatni.

Befejezésül szeretném kihangsúlyozni, hogy korszerű viszonyok között a törzs tevékenysége bonyolult, komplex rendszert alkotó folyamatot képez. Az egyesíti magában a tisztek felkészültségének számtalan önálló, szubjektív és objektív tulajdonságait és irányait, a törzsek és szolgálati ágak marxista-leninista világnézet és dialektikus materialista módszertan alapján történő összekovácsolásának módjait.

Ezért a törzsben dolgozó tiszt kiképzésének alapjául szolgáljon a hadtudomány, a haderő és fegyvernemek, valamint ellátó szolgálati ágak elméletének mélyreható tanulmányozása, továbbá az ismereteknek más társadalomtudományi, technikai tantárgyakkal történő állandó felfrissítése, a kommunista erkölcs alapvető követelményeinek megfelelő általános műveltségi színvonalon való növelése.

A törzsben dolgozók és a szaktisztek – a hadsereg és a flotta, köztük a hadtápszervek egyik legfelelősségteljesebb szakemberei. Annak felkészültségétől, gyakorlati jártasságától továbbá attól, mennyire tudja pártszerűen megoldani az előtte álló feladatokat, nagymértékben függ a csapatok harc kiképzésének minősége és hatékonysága, magas fokú harc készülésének sokoldalú biztosítása.